

239

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. København, den 28. maj 2025.

- a. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) tilslutter sig hovedprogrammet for EPS-Sterna inden for rammerne af det europæiske meteorologiske satellitsamarbejde, EUMETSAT.

Danmarks andel af den samlede programudgift udgør i alt 118,9 mio. kr. (2025-pl) i 2025-2042. Udgifter i 2025 og 2026 foreslås finansieret ved træk på indestående opsparing fra det danske medlemsbidrag til EUMETSAT kaldet Working Capital Fund. Ved tilslutning til programmet, som formaliseres ved rådsmødet i EUMETSAT i juli 2025, binder Danmark sig til alle programudgifter i perioden 2025-2042. De bevillingsmæssige ændringer som følge af merudgifter til programmet i 2027 og frem søges indarbejdet på kommende bevillingslove.

Forslaget medfører ikke bevillingsmæssige ændringer i 2025.

- b. Danmark har siden 1986 været medlem af EUMETSAT, som består af 30 medlemslande. EUMETSAT's satellitter leverer døgnet rundt vejr- og klimadata til medlemslandenes meteorologiske tjenester, herunder DMI. EUMETSAT's satellitdata er vitale for varetagelsen af DMI's myndighedsopgaver inkl. betjening af forsvaret, beredskabet og samfundet i øvrigt. Satellitdata danner grundlag for præcise vejrudsigter, varsling af farligt vejr, klimaovervågning og overvågning af ozonlaget. Ligeledes er overvågning og iskortlægning af de grønlandske farvande i DMI's istjeneste i dag udelukkende baseret på satellitdata.

EUMETSAT opererer bl.a. satellitprogrammet EUMETSAT Polar System (EPS). EPS dækker særligt polarområderne, hvilket er relevant for bl.a. forudsigelse af vejret i Grønland. Vejr- og klimasatellitter har en begrænset levetid og må udskiftes med jævne intervaller, ligesom der opstår behov for opsendelse af nye satellittyper i lyset af, at medlemslandene efterspørger nye måleparametre.

I forbindelse med udbygningen af 2. generation af EPS-satellitterne igangsatte EUMETSAT i 2023 to forberedende programmer, EPS-Sterna-PP (preperation program) og EPS-Aeolus-PP, der løber frem til 2025, og som Danmark tiltrådte ved det af Folketinget vedtagne aktstykke nr. 157 af 31.

august 2023. EPS-Aeolus forberedelsesprogrammet er forsinket på ubestemt tid, og for nærværende er medlemslandene derfor ikke præsenteret for et endeligt satellitprogram til beslutning.

Hovedprogrammet for EPS-Sterna har en forventet programlevetid på 13 år med første satellitopsendelse planlagt i 2029. Formålet med EPS-Sterna er at etablere en forbedret dækning af vejret i Europa, herunder i Arktis og Grønland, og forbedre den meteorologiske betjening af de europæiske befolkninger i et klimaforandret vejr. EPS-Sterna vil bl.a. bidrage til at højne kvaliteten af forudsigelserne af farligt vejr i Grønland og Danmark og forbedre overvågningen af klimaets tilstand og udvikling.

Medlemslandenes bidrag til de samlede programudgifter er fordelt på baggrund af deres BNI-andel, hvilket svarer til omkring 1,9 pct. for Danmarks vedkommende. Danmarks andel af de samlede programudgifter udgør i alt 118,9 mio. kr. (2025-pl) i 2025-2042. Ved tilslutning forpligter Danmark sig til at afholde disse udgifter, der strækker sig ud over indeværende finansår.

Programudgifterne i 2025 og 2026 foreslås primært finansieret ved træk på den indestående opsparring under EUMETSAT, Working Capital Fund (WCF). Ubrugte midler som kommer af forsinkelser og udskydelser af satellitprogrammer i EUMETSAT, hensættes og forrentes på særskilte konti knyttet til hvert medlemsland, som kaldes WCF. De enkelte lande råder selv over midlerne på deres egen konto og kan f.eks. vælge at benytte dem til hel eller delvis finansiering af de årlige medlemsbidrag eller bidrag til nye programmer. Danmarks WCF-indestående er p.t. 23,2 mio. kr., og der lægges op til at trække 2,8 mio. kr. i 2025 og 10,9 mio. kr. i 2026 herfra (samlet set 13,7 mio. kr.). Derudover forventes der i 2026 at være 1,5 mio. kr. at trække på inden for § 29.31.02.30. Den europæiske meteorologiske satellitorganisation, EUMETSAT, som vedrører et forventet mindre medlemsbidrag til EUMETSAT i forhold til finanslovsbevillingen som følge af omlægning og periodisering af EUMETSAT's satellitprogrammer. Samlet set vil træk på WCF og bevilling afsat på § 29.31.02.30. Den europæiske meteorologiske satellitorganisation, EUMETSAT kunne dække de fulde programudgifter i 2025 og 2026, som i alt er 15,2 mio. kr.

De bevillingsmæssige ændringer som følge af merudgifter til programmet i 2027 og frem søges indarbejdet på kommende bevillingslove.

Ved rådsmødet i EUMETSAT den 1. juli og 2. juli skal der stemmes for tilslutningen til hovedprogrammet for EPS-Sterna. Opnås der ikke enstemmig tilslutning, vil programmet ikke blive igangsat. Danmark vil således, hvis man stemmer nej, forhindre de øvrige medlemslandes fremtidige adgang til bedre satellitdata fra programmet. Ligeledes vil DMI ikke kunne udnytte mulighederne forbundet med bedre satellitdata fra programmet. Desuden vil der være en meget stærk forventning fra de andre EUMETSAT-medlemslande til at stemme for hovedprogrammet, nu når Danmark også er tilsluttet det forberedende program. Dette blev også fremhævet for Finansudvalget i det vedtagne aktstykke nr. 157 af 31. august 2023.

Udgifterne til hovedprogrammet for EPS-Sterna er fastsat til 6,5 mia. kr. i perioden 2025-2042. Det danske bidrag er på 118,9 mio. kr. for perioden 2025-2042, jf. tabel 1.

Tabel 1
Estimeret udgiftsprofil for hovedprogrammet for EPS-Sterna

Mio. kr., 2025-pl	20 25	20 26	20 27	20 28	20 29	20 30	20 31	20 32	20 33	20 34	20 35	20 36	20 37	20 38	20 39	20 40	20 41	20 42	I alt
EPS- Sterna	2,8	12, 4	13, 8	10, 1	11, 0	8,3	8,7	8,2	6,9	7,5	4,7	5,7	4,6	4,1	3,9	2,2	2,0	2,0	118,9
I alt	2,8	12, 4	13, 8	10, 1	11, 0	8,3	8,7	8,2	6,9	7,5	4,7	5,7	4,6	4,1	3,9	2,2	2,0	2,0	118,9
Anm. : Udgiftsprofilens fordeling mellem de enkelte år er behæftet med usikkerhed. Udgiften forudsætter, at der træffes selvstændig, enstemmig beslutning om at igangsætte hovedprogrammet for EPS-Sterna. Kilde: EUMETSAT																			

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at DMI senest på rådsmødet i EUMETSAT den 1. og 2. juli 2025 skal kunne meddele Danmarks position og dermed forpligte sig til en flerårig disposition, jf. BV pkt. 2.2.10.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at DMI forpligter sig i årene 2025-2042 til at bidrage til den europæiske satellitorganisation EUMETSAT's etablering og drift af hovedprogrammet for EPS-Sterna.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 28. maj 2025

LARS AAGAARD

/ Jimmy van der Brugge

Til Finansudvalget.